

BẢN TIN SỐ 09

DỰ BÁO NGUỒN NƯỚC VÀ XÂY DỰNG KẾ HOẠCH SỬ DỤNG NƯỚC, PHỤC VỤ CHỈ ĐẠO ĐIỀU HÀNH CẤP NƯỚC CHO SẢN XUẤT TRÊN VÙNG GIỮA SÔNG TIỀN – SÔNG HẬU

NĂM 2017

(Cập nhật Lần 9)

(Phục vụ sản xuất đến ngày 31/08/2017)

1. DIỄN BIẾN NGUỒN NƯỚC VỀ TỪ THƯỢNG NGUỒN SÔNG MÊ CÔNG Ở ĐIỀU KIỆN HIỆN TẠI VÀ CÁC VÙNG DỰ BÁO

1.1. Nguồn nước về từ thượng nguồn qua trạm Kratie

Dòng chảy mùa khô 2017 từ đầu năm đến nay được xem là khá thuận lợi. Mức nước bình quân các tháng đầu mùa khô đều cao hơn so với trung bình nhiều năm và cao hơn so với năm hạn lịch sử 2016 từ 1m đến 2m. Thời kỳ thấp nhất đến hiện tại vẫn cao hơn thời kỳ thấp nhất tính đến cùng thời kỳ ở năm 2016 vào khoảng 0,73m. Ở thời điểm dự báo (22/5) mức nước sông Mê Công tại Kratie cao hơn cùng thời kỳ năm 2016 khoảng 2,08m. Lưu lượng bình quân Tháng 1 đạt khoảng 4.370 m³/s, Tháng 2 đạt 3.310 m³/s, Tháng 3 và tháng 4 hơn 3.900 m³/s.

Bảng 1: Diễn biến mực nước trạm Kratie so với các năm khác

TT	Tháng	Mức nước lớn nhất trong tháng (m)	Mức nước bình quân tháng so với các năm trước (m)	
			So với trung bình nhiều năm	So với năm 2016
1	Tháng 11	12,93	1,01	2,64
2	Tháng 12	10,41	1,33	1,83
3	Tháng 1	8,53	1,53	1,12
4	Tháng 2	7,77	1,40	0,38
5	Tháng 3	8,20	2,30	1,23
6	Tháng 4	8,44	2,46	0,80
7	Tháng 5*	9,40	2,24	1,51

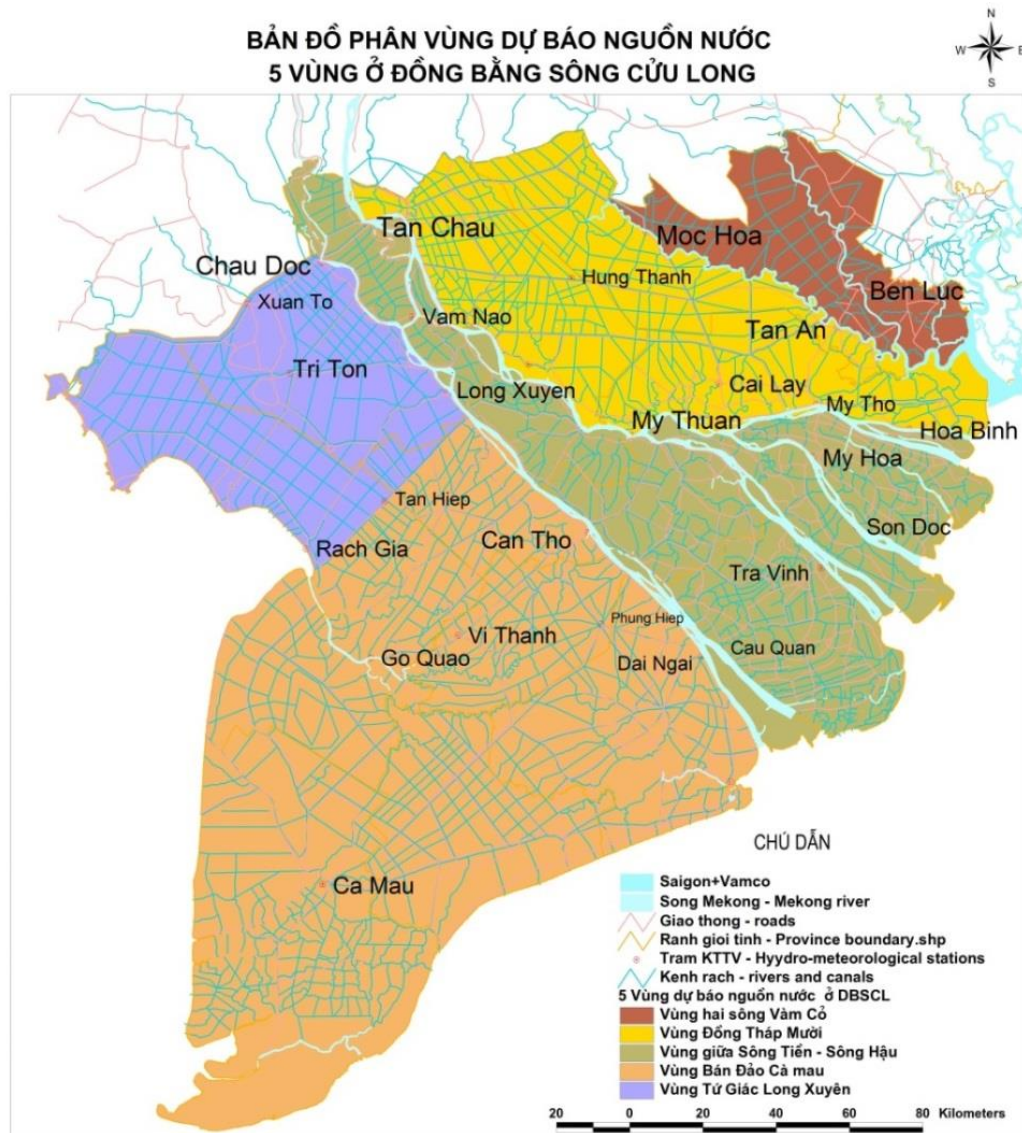
Ghi chú: * Mực nước tháng 5, tính từ 1/5 đến 22/5.

1.2. Nguồn nước bổ sung từ biển hồ Tonle Sap

Hiện mực nước biển hồ Tonle Sáp bắt đầu tăng trở lại, cao độ mực nước tại Kampong Luong là 1,12 m (ngày 22/5), dung tích trong hồ có khoảng dưới 1 tỷ m³. Hồ bắt đầu tích nước vì vậy một phần nước từ thượng nguồn Mê Công sẽ bị tích trữ lại

vào hồ. Tuy nhiên nguồn nước cấp cho đồng có bổ sung đáng kể từ mưa phía hạ lưu Kratie.

1.3. 5 vùng dự báo nguồn nước vùng ĐBSCL

Hình 1: Bản đồ phân vùng dự báo nguồn nước vùng Đồng bằng sông Cửu Long
 Các vùng dự báo nguồn nước ở vùng Đồng bằng sông Cửu Long theo các điều kiện tự nhiên, đặc thù riêng và ranh giới các sông chính như Hình 1.

2. KẾ HOẠCH SẢN XUẤT VÀ DỰ BÁO NHU CẦU NƯỚC Ở VÙNG GIỮA SÔNG TIỀN – SÔNG HẬU

2.1. Sản xuất vụ Đông Xuân năm 2017 vùng Đồng bằng sông Cửu Long

Năm 2017, rút kinh nghiệm từ đợt mặn hạn lịch sử năm 2016, kế hoạch xuống giống và diện tích gieo cấy vụ Đông Xuân đã được lên kế hoạch từ sớm, xuống giống trên các vùng sớm hơn so với các năm trước. Diện tích điều tra, kế hoạch sản xuất lúa năm 2016-2017 được thống kê tại Bảng 2. (Nguồn: Cục trồng trọt - Bộ Nông nghiệp & PTNT). Diện tích lúa Hè Thu giả thiết tương tự ở năm 2016.

Bảng 2: Kế hoạch sản xuất lúa Đông Xuân năm 2016 – 2017 các tỉnh ĐBSCL

TT	TỈNH	DIỆN TÍCH LÚA ĐÔNG XUÂN (ha)
1	Long An	231.782
2	Tiền Giang	72.880
3	Bến Tre	17.000
4	Trà Vinh	71.000
5	Vĩnh Long	60.000
6	Đồng Tháp	206.000
7	An Giang	238.964
8	Kiên Giang	301.000
9	Cần Thơ	86.470
10	Hậu Giang	77.890
11	Sóc Trăng	141.000
12	Bạc Liêu	45.674
13	Cà Mau	-
Tổng cộng		1.549.660

2.2. Dự báo nhu cầu nước ở vùng giữa sông Tiền – sông Hậu

Dự báo nhu cầu nước vùng giữa Sông Tiền – Sông Hậu theo lưu lượng bình quân tháng (m^3/s) và theo tổng lượng nước cần cấp (triệu m^3) trong tháng được tính toán đưa ra ở Bảng 4, ứng với dự báo thời tiết phương án trung bình, phương án cao (hạn), phương án thấp (có mưa sớm).

Bảng 3: Dự báo nhu cầu nước vùng giữa Sông Tiền – Sông Hậu

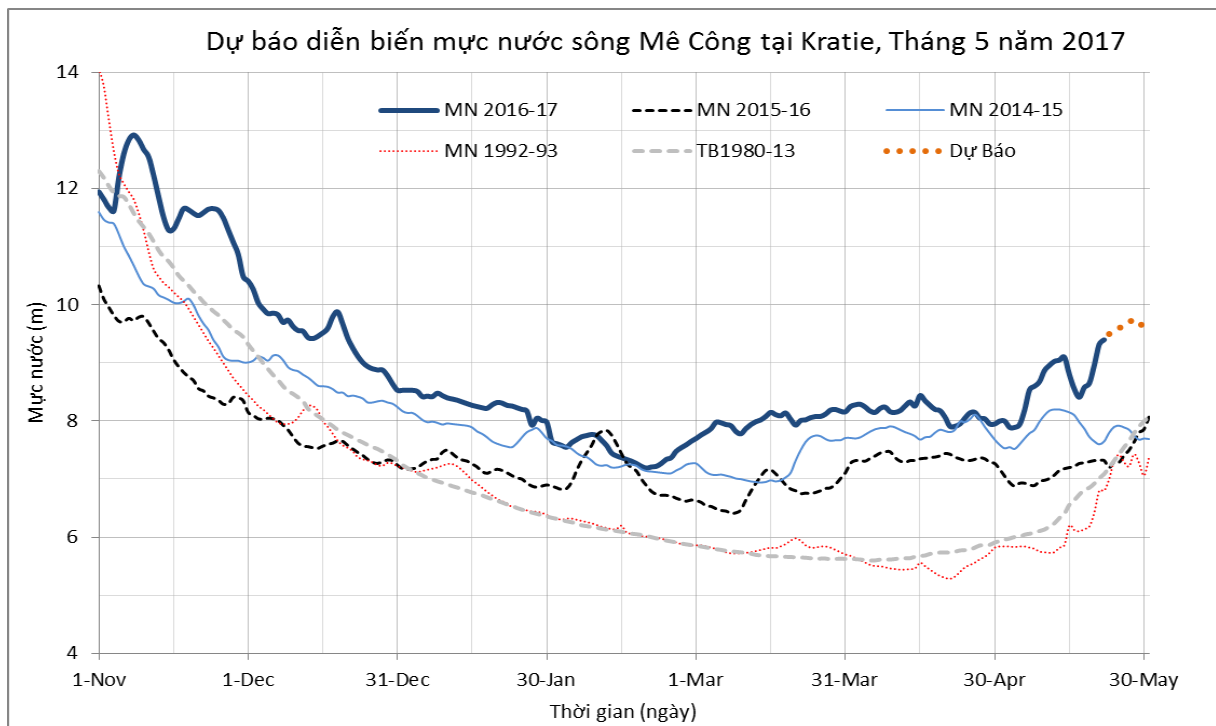
Tháng	Nhu cầu nước (m^3/s)			Tổng lượng nước theo nhu cầu nước (Triệu m^3 /tháng)		
	Phương án thấp	Phương án trung bình	Phương án cao	Phương án thấp	Phương án Trung bình	Phương án cao
Tháng 1		217,8	224,4		583,3	601,0
Tháng 2		182,2	187,2		440,7	452,9
Tháng 3	149,8	151,8	161,3	401,2	406,5	432,0
Tháng 4	124,3	139,2	147,5	322,2	360,7	382,4
Tháng 5	138,2	167,6	206,2	370,3	449,0	552,3

3. DỰ BÁO NGUỒN NƯỚC CHO ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG VÀ KIẾN NGHỊ KẾ HOẠCH LẤY NƯỚC CÁC VÙNG TRÊN ĐỒNG BẰNG

3.1. Dự báo nguồn cho Đồng bằng sông Cửu Long và ảnh hưởng triều

3.1.1. Dự báo nguồn nước về từ hệ thống sông Mê Công

Nguồn nước từ thượng nguồn sông Mê Công hiện vẫn duy trì ở mức cao hơn so với trung bình nhiều năm. Tại Kratie mực nước đỉnh trong tháng 4 đạt 8,44 (15/4). Mực nước lớn nhất trong tháng 5 đến hiện tại là 9,4m và dự báo tiếp tục lên cao dần trong tuần và giảm vào cuối tuần. Xả nước từ thủy điện Trung Quốc ổn định, có gia tăng đáng kể từ dòng chảy tự nhiên.

Hình 2: Diễn biến mực nước sông Mê Công tại Kratie đến 22/5 và dự báo đến cuối Tháng 5

Dự báo đến cuối Tháng 5, dòng chảy về Kratie sẽ thuận lợi do xả nước từ thủy điện Trung Quốc ổn định và có bổ sung mưa đáng kể vùng trung và hạ Lào, Đông Bắc Thái Lan và Campuchia, mực nước bình quân Tháng 5 dự báo cao hơn mực nước bình quân Tháng 4 khoảng 0,74m.

3.1.2. Dự báo nguồn nước bổ sung từ mưa

Theo nhận định của Đài KTTV Nam Bộ, Trong tháng 5 khu vực Nam Bộ sẽ xuất hiện những cơn mưa chuyển mùa và có khả năng bắt đầu mùa mưa vào khoảng tuần giữa tháng, nhiệt độ cao nhất ở mức 33 – 36⁰C, lượng mưa phổ biến ở mức xấp xỉ so với trung bình nhiều năm. Vùng ven biển phía Đông có lượng mưa 150-200mm; Vùng ven biển phía Tây có lượng mưa lớn nhất 200-250mm; Các vùng An Giang, Đồng Tháp, Long An... có lượng mưa 150-200mm. Như vậy, nguồn nước đến cuối mùa khô có bổ sung đáng kể từ mưa, cùng với nguồn nước về từ thượng lưu dự báo thuận lợi đến hết tháng 5, vì vậy nguồn nước mọi vùng trên đồng bằng đều thuận lợi.

3.1.3. Dự báo triều và ảnh hưởng của triều đến nguồn nước

Triều có ảnh hưởng lớn đến nguồn nước vùng ĐBSCL, đặc biệt là các vùng ven biển. Triều cường cao kết hợp với nước nhiều nước về từ thượng nguồn có thể xem là điều kiện thuận lợi cho tưới tự chảy nhờ lợi dụng thủy triều ở các vùng trung tâm đồng bằng. Nước về thấp thì nguy cơ xâm nhập mặn cao, làm ảnh hưởng đến nguồn nước cấp cho các vùng ven biển. Dự báo mực nước triều lớn nhất các tháng mùa khô năm 2017 ở Bảng 4.

Bảng 4: Bảng mực nước dự báo triều lớn nhất một số trạm vùng ven biển ĐBSCL(m)

Trạm	Ngày đỉnh triều cường và triều cường lớn nhất trong tháng			
	2	3	4	5
Vùng Biển Đông				
Ngày triều đạt cực trị	12/2 & 28/2	13/3 & 30/3	9/4 & 28/4	12/5 & 28/5
Vũng Tàu	1,35	1,42	1,37	1,24
Vàm Kênh	1,45	1,50	1,39	1,24
Bình Đại	1,53	1,58	1,47	1,33
An Thuận	1,55	1,59	1,51	1,33
Bến Trại	1,56	1,59	1,49	1,34
Trần Đề	1,99	2,03	1,92	1,90
Vùng Biển Tây				
Ngày triều đạt cực trị	10/2 & 25/2	9/3 & 24/3	2/4, 17/4 & 30/4	15/5 & 28/5
Sông Đốc	0,59	0,45	0,52	0,56
Xẻo Rô	0,63	0,50	0,57	0,64

3.2. Kiến nghị kế hoạch lấy nước vùng giữa sông Tiền – sông Hậu

Tại Tân Châu, mực nước lớn nhất các ngày trong kì từ 15/5-22/5 trong khoảng từ 1,09-1,27m; Tại Châu Đốc 1,21-1,40m; Tại Vàm Nao 1,12-1,33m. Dự báo mực nước tăng dần và đạt đỉnh ngày 29/5, mực nước đỉnh cao nhất tại Tân Châu đạt 1,40m.

Khu vực trung tâm đồng bằng, tại Cần Thơ, mực nước lớn nhất các ngày trong kì từ 15/5-22/5 dao động trong khoảng từ 0,88-1,18m; Tại Mỹ Thuận 0,82-1,06m. Dự báo trong tuần mực nước đỉnh tại Cần Thơ tăng dần và cao nhất vào 29/5 đạt 1,30m.

Các khu vực thuộc tỉnh An Giang (Nam và Bắc Vàm Nao), vùng thuộc tỉnh Đồng Tháp và phần lớn các khu vực phía Tây thuộc tỉnh Vĩnh Long nguồn nước đảm bảo. Các khu vực các tỉnh ven biển thuộc Bến Tre (Nam, Bắc Bến Tre), Trà Vinh (dự án Nam Măng Thít) và Cù Lao Dung nắng nóng, nền nhiệt độ cao, bốc hơi nước nhiều cần chủ động lấy nước phục vụ cho vụ Hè Thu. Kế hoạch xuống giống vụ Hè Thu bình thường hoặc sớm hơn mọi năm để tranh thủ điều kiện thuận lợi về nguồn nước.

4. KẾT LUẬN - KIẾN NGHỊ :

Dự báo các nguồn nước về Đồng bằng sông Cửu Long, tính đến thời này (22/5) nguồn nước năm 2017 được xem là thuận lợi. Dự báo mùa mưa 2017 đến sớm, việc xả nước ở các thủy điện thượng nguồn dự báo ổn định, mưa sớm đầu mùa làm nguồn nước thuận lợi hơn, vì vậy việc các hệ thống công trình thủy lợi hiện hữu có thể đáp ứng được khả năng cấp nước và kiểm soát nước phục vụ sản xuất trong điều kiện tháng 5. Các địa phương ven biển vùng chủ động xuống giống vụ Hè Thu bình thường hoặc sớm hơn so với các năm hạn để tranh thủ khả năng nguồn nước thuận lợi ở năm 2017. Cập nhật thường xuyên tình hình KTTV, diễn biến mưa, triều biển và theo dõi cập nhật diễn biến xâm nhập mặn để có kế hoạch vận hành các công trình lấy nước hợp lý, phù hợp với điều kiện sản xuất của từng địa phương; Theo dõi các bản tin cập nhật tiếp theo để điều hành quản lý nước phục vụ sản xuất, chủ động liên lạc với cơ quan thực hiện dự báo Viện Khoa học Thủy lợi miền Nam để có hỗ

trợ thiết thực và kịp thời.

Viện Khoa học Thủy lợi miền Nam, 22/05/2017

(Lưu ý: Bản tin sẽ tiếp tục được cập nhật trong mùa khô. Để phục vụ kịp thời cho sản xuất chủ động điều hành cấp và tích trữ nước giảm thiểu thiệt hại do tình hình hạn hán và xâm nhập mặn mùa khô 2017, kính đề nghị địa phương, các đơn vị sử dụng nếu có ý kiến, đề nghị phản hồi lại Tổng cục Thủy lợi để cập nhật trong các bản tin tiếp theo).

Bản tin này cũng được đăng trên địa chỉ Website : <http://www.siwrr.org.vn> . Các thông tin về tình hình hạn hán, sản xuất nông nghiệp và những yêu cầu cấp thiết khác xin gửi về Viện Khoa học Thủy lợi miền Nam qua địa chỉ hộp thư email: dbnn.dbscl@gmail.com và vkhtlmn@gmail.com ./.